

RISØR KOMMUNE

Skole og barnehage

Saksframlegg

Arkivsak-dok. 24/3262-1
Saksbehandler Trine Lise Bergum

Utvalg	Møtedato
Kommunestyret	28.11.2024
Oppvekstutvalget	13.11.2024
Råd for eldre og personer med funksjonsnedsettelse	13.11.2024

Plan for trygt og godt skolemiljø

Kommunedirektørens forslag til vedtak

Kommunestyret godkjenner vedlagte handlingsplan. Planen tas i bruk ved alle grunnskolene i kommunen.

Vedlegg

Plan for trygt og godt skolemiljø

Kort resymé

Opplæringsloven §12-2 slår fast at «alle elever har rett til eit trygt og godt skolemiljø som fremjar helse, inkludering, trivsel og læring». Paragrafen erstatter § 9A-2 i gammel opplæringslov. Skolemiljø omfatter både det fysiske og det psykososiale miljøet. Skolen er pliktig til å drive et forebyggende arbeid og har en aktivitetsplikt etter §12-4 om en har mistanke om eller får kjennskap til at en elev ikke har det trygt og godt på skolen. På bakgrunn av dette er det utarbeidet en ny handlingsplan for å sikre elevene i grunnskolen et trygt og godt skolemiljø. Det er ingen krav om at en kommunal plan for et trygt og godt skolemiljø skal til politisk behandling, men det synes riktig å ha en politisk forankring i et så viktig arbeid.

Saksopplysninger

Reglene i Opplæringsloven kapittel 12 om skolemiljøet til elevene gjelder for skolen, leksehjelpsordningen og skolefritidsordningen. «Skolemiljø» handler om hvordan eleven har det på skolen og omfatter både det fysiske og det psykososiale miljøet. Skolenes arbeid for trygt og godt skolemiljø er avgjørende for å nå hovedmålet i Risør kommunes oppvekstplan: *Risør skal være et trygt, inkluderende og utviklende samfunn for alle barn og unge.*

Skolene i Risør har stort søkelys på elevens rett til et trygt og godt skolemiljø og det forebyggende arbeidet (Opplæringsloven §§12-2 og 12-3). Likevel viser elevundersøkelsen og Ungdata at ikke alle elever opplever at de har det trygt og godt på skolen. Dette kommer frem av den årlige tilstandsrapporten for skolene.

Opplæringsloven sier at det skal være nulltoleranse mot mobbing og krenkelser i skolen og at skolen skal arbeide kontinuerlig for at alle elever skal ha et trygt og godt skolemiljø. Skolen skal ha en plan for arbeidet rundt nulltoleranse og forebygging.

Risørskolen skal utvikle et inkluderende fellesskap som skal fremme helse, trivsel og læring for alle. Den gamle planen for trygt og godt skolemiljø i Risørskolen er utdatert både i forhold til lovverk, kunnskapsgrunnlag og rutiner. Den gamle planen omhandlet kun barneskolene i Risør og har ikke vært til politisk behandling.

Målet med den nye planen er å ha en helhetlig plan for grunnskolen som sikrer gode rutiner slik at Opplæringsloven §12-3 om nulltoleranse for mobbing og krenkelser og forebygging ivaretas. Handlingsplanen beskriver både forebyggende arbeid, men også rutiner som alle elever, foreldre, og ansatte i skolen skal være kjent med.

Opplæringslovens §12-4, om aktivitetsplikten til å handle raskt og riktig når en elev ikke har det trygt og godt på skolen, er tydelig beskrevet i planen. Aktivitetsplikten omfatter 5 delplikter:

1. Plikt til å følge med
2. Plikt til å gripe inn
3. Plikt til å varsle
4. Plikt til å undersøke
5. Plikt til å iverksette tiltak og evaluere

Alle som arbeider på skolen har en plikt til å følge med, gripe inn og varsle rektor. Alle som arbeider på skolen har en skjerpet aktivitetsplikt dersom ansatte krenker, mobber, trakasserer, diskriminerer eller utøver vold mot elever.

På bakgrunn av delplikt 4 utarbeides en tiltaksplan i samarbeid med elev og foresatte. Tiltaksplanen er en skriftlig plan for tiltak i en sak. Mal for plan er i kommunens sak/arkivsystem.

Plan for trygt og godt skolemiljø er gjort kjent og blitt behandlet på alle skolene, i skolenes elevråd og i Foreldrenes arbeidsutvalg (FAU).

Det er kommet to innspill i forbindelse med høring av planen.

Det er kommet et ønske om en «varslingsknapp» for skolemiljø på skolenes hjemmeside, slik

blant annet videregående skole har. Det jobbes med en løsning, og «knappen» vil bli aktivert når den er klar.

Det andre innspillet er et ønske om at ikke foreldre og barn behøver å underskrive tiltaksplanen da planen skal være et levende dokument som er laget i samarbeid mellom elev, skole og hjem, og reflektere de endringer som blir gjort underveis. Det er ikke et myndighetskrav at planen skal underskrives slik at det vil være lettere å redigere i planen når den ikke skal ferdigstilles for underskrift. Rektorene støtter innspillet og kravet er derfor tatt ut av planen.

Økonomi

Det kan få store og alvorlige konsekvenser for et barn om skolene ikke klarer å oppfylle aktivitetsplikten når et barn ikke har det trygt og godt på skolen. På lang sikt kan det føre til økonomiske konsekvenser for kommunen.

Vedtak og innarbeiding av handlingsplanen vil ikke få konsekvens for dagens økonomi og budsjett, men det er viktig å kunne opprettholde tiltakene i det forebyggende arbeidet som er beskrevet i planen som sosiallærer/ miljøterapeut/ helsesykepleier, trivselsledere (TL), kompetansebyggende program og god nok bemanning i skole og SFO.

Kommuneplan

Skolens arbeid med trygt og godt skolemiljø skal bidra til å nå mål fastsatt i Kommuneplanens samfunnsdel 2023-2035: *Alle opplever tilhørighet og gode relasjoner som fremmer trivsel.*

Folkehelse og levekår

Handlingsplanen er viktig for barns fysiske og psykiske helse.

Klima og miljø

Er ikke vurdert i saken

Næringsperspektiv

Er ikke vurdert i saken

Vurderinger

Opplæringsloven §§ 12-2 og 12-3 sier at det skal være nulltoleranse mot mobbing og krenkelser i skolen og at skolen skal arbeide kontinuerlig for at alle elever skal ha et trygt og godt skolemiljø. Skolen skal ha en plan for arbeidet rundt nulltoleranse og forebygging. Vedlagte handlingsplan beskriver både forebyggende arbeid, og rutiner som alle elever, foreldre, og ansatte i skolen skal være kjent med. Planen oppfyller lovkrav og systematiserer skolemiljøarbeidet.

Kommunedirektørens konklusjon

Kommunestyret godkjenner vedlagte handlingsplan. Planen tas i bruk ved alle skolene i kommunen.